

EUROPEES PARLEMENT

2014 - 2019

Zittingsdocument

27.4.2015

B8-0390/2015

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van vragen voor mondeling antwoord B8-0115/2015 en
B8-0116/2015

ingediend overeenkomstig artikel 128, lid 5, van het Reglement

over de vernieling van cultuurgoederen door ISIS/Da'esh
(2015/2649(RSP))

Isabella Adinolfi, Robert Jarosław Iwaszkiewicz
namens de EFDD-Fractie

RE\1059405NL.doc

PE555.164v01-00

NL

In verscheidenheid verenigd

NL

B8-0390/2015

**Resolutie van het Europees Parlement over de vernieling van cultuurgoederen door ISIS/Da'esh
(2015/2649(RSP))**

Het Europees Parlement,

- gezien zijn resolutie van 12 februari 2015 over de humanitaire crisis in Irak en Syrië, met name in de context van IS¹,
- gezien zijn resolutie van 12 maart 2015 over recente aanvallen en ontvoeringen door ISIS/Da'esh in het Midden-Oosten, met name van Assyriërs²,
- gezien de gezamenlijke mededeling van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV) en de Commissie over de regionale strategie van de EU voor Syrië en Irak en de dreiging die uitgaat van Da'esh,
- gezien de verklaring die is goedgekeurd tijdens de derde bijeenkomst van de ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie en van de Arabische Liga op 10 en 11 juni 2014,
- gezien de ondertekening op 19 januari 2015 van een memorandum van overeenstemming tussen Federica Mogherini, vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV), en Nabil Elaraby, secretaris-generaal van de Arabische Liga, respectievelijk vertegenwoordiger van de Europese Unie en van de Arabische Liga,
- gezien de verklaringen over Irak en Syrië van de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (VV/HV),
- gezien de conclusies van de Raad Buitenlandse Zaken van 16 maart 2015 over de regionale strategie van de EU voor Syrië en Irak en de dreiging die van ISIS/Da'esh uitgaat,
- gezien Verordening (EG) Nr. 1210/2003 van de Raad over Irak en Verordening (EU) Nr. 1332/2013 van de Raad over Syrië,
- gezien Kaderbesluit 2008/841/JBZ van de Raad van 24 oktober 2008 ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit,
- gezien de resolutie van de Raad van oktober 2012 over het opzetten van een informeel netwerk van wetshandhavingsautoriteiten en expertise op het gebied van cultuurgoederen (EU-Cultnet),

¹ Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0040.

² Aangenomen teksten, P8_TA(2015)0071.

- gezien het Unesco-Verdrag over de bescherming van cultureel erfgoed in tijden van gewapend conflict aangenomen in Den Haag in 1954, zijn eerste protocol van 1954 en zijn tweede protocol van 1999,
 - gezien de Unesco-Overeenkomst inzake de middelen om de onrechtmatige invoer, uitvoer of eigendomsoverdracht van culturele goederen te verbieden en te verhinderen die is goedgekeurd in 1970 in Parijs,
 - gezien het Unesco-Verdrag ter bescherming van cultureel en natuurlijk werelderfgoed dat is goedgekeurd in 1972 in Parijs,
 - gezien de operationele richtsnoeren voor de tenuitvoerlegging van het in 1972 goedgekeurde Unesco-Verdrag ter bescherming van cultureel en natuurlijk werelderfgoed, die periodiek worden herzien,
 - gezien het Unesco-Verdrag van 17 oktober 2003 inzake de bescherming van het immaterieel cultureel erfgoed,
 - gezien het Unesco-Verdrag betreffende de bescherming en promotie van de diversiteit van cultuuruitingen dat is goedgekeurd in 2005 in Parijs,
 - gezien de VN-Verklaring inzake de uitbanning van alle vormen van intolerantie en discriminatie op grond van religie en overtuiging van 1981,
 - gezien de richtsnoeren van de EU tot bevordering en bescherming van de vrijheid van godsdienst en overtuiging,
 - gezien de VN-Verklaring over de rechten van personen behorende tot nationale, etnische, godsdienstige of taalkundige minderheden van 1992,
 - gezien resoluties 2161, 2170, 2178 (2014) en 2199 ((2015) van de VN-Veiligheidsraad,
 - gezien de verklaring van 8 maart 2015 van de secretaris-generaal van de VN over de voortdurende vernieling van cultuurgoederen in Irak,
 - gezien de gezamenlijke verklaring van 7 maart 2015 van de directeur-generaal van de Unesco en de directeur-generaal van de Islamitische Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (Islamic Educational, Scientific and Cultural Organization, ISESCO) over de vernieling van de oude stad Hatra (Irak) door ISIS/Da'esh,
 - gezien de vragen aan de Raad over de vernieling van cultuurgoederen door ISIS/Da'esh (O-000031/2015 – B8-0115/2015 and O-000032/2015 – B8-0116/2015),
 - gezien artikel 128, lid 5, en artikel 123, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat sinds het begin van de escalatie van de terroristische aanvallen van ISIS/Da'esh, naast de massale schendingen van de mensenrechten, met als gevolg een verwoestend verlies van mensenlevens, de bijbehorende humanitaire crisis en de vervolging van minderheden, cultureel erfgoed het doelwit is van opzettelijke plundering en vernieling;

- B. overwegende dat ISIS/Da'esh een grensoverschrijdend fenomeen is dat rechtstreekse gevolgen heeft voor een groot aantal soevereine staten en tegelijk een gevaar vormt voor een ruimere regio, de Europese Unie en de internationale gemeenschap als geheel;
- C. overwegende dat proactieve contacten met alle buurlanden van fundamenteel belang zijn om te voorkomen dat ISIS/Da'esh zich op het grondgebied van deze landen verspreidt, terwijl tegelijk door de VN geleid coördinatiesystemen moeten worden bevorderd voor de aanpak van alle aanverwante problemen die door terroristische organisaties worden veroorzaakt;
- D. overwegende dat ISIS/Da'esh deel uitmaakt van een internationaal netwerk van terreur en wordt versterkt door de steun die zij ontvangt van de internationale georganiseerde misdaad en van gelijkgezinde organisaties in diverse Arabische, Afrikaanse en Aziatische landen;
- E. overwegende dat ISIS/Da'esh-filialen de laatste maanden de brutale vernieling hebben uitgevoerd van talrijke onschatbare culturele objecten in het Ninivemuseum in Mosoel (Irak), dat wordt beschouwd als het op één na belangrijkste Iraakse museum;
- F. overwegende dat de terroristische aanvallen van ISIS/Da'esh onlangs hebben geleid tot de vernieling van de grafmoskeeën van Imam Muhsin, Sultan Waiys, al-Umawiyya en al-Fatih (Irak) en tot de ontvoering van sjeik Idris al-Noaimi en drie andere burgers die de operatie probeerden te stoppen;
- G. overwegende dat terroristen van ISIS/Da'esh de oude Assyrische stad Nimrud (Irak) hebben platgewalst;
- H. overwegende dat volgens het op 17 februari gepubliceerde rapport van het Departement Syrische Oudheid bendes gewapende criminelen die komen uit de buurlanden van Syrië, maar opereren onder leiding van ISIS/Da'esh, systematische plunderingen uitvoeren op de twee befaamde archeologische opgravingsplaatsen van Mari en Dura Europos in de Midden-Eufrates;
- I. overwegende dat al vóór de expansie van ISIS/Da'esh, de massale bombardementen door de strijdkrachten van de Syrische regering de vernieling hebben veroorzaakt van onschatbare culturele eigendommen als die van Apamea (Hama), de monumentale oude Grieks-Romeinse en Perzische site van Palmyra (Homs), de werelderfgoedsite "Krak des Chevaliers" (Homs), de oude rots van Qalat al Mudiq (Hama) en onlangs de oude stad van Aleppo;
- J. overwegende dat de Unesco er in maart 2012 bij de Syrische autoriteiten op heeft aangedrongen de internationale overeenkomsten na te leven die zij hebben ondertekend, met name het Verdrag inzake de bescherming van culturele goederen in geval van een gewapend conflict van 1954, de Overeenkomst inzake de middelen om de onrechtmatige invoer, uitvoer of eigendomsoverdracht van culturele goederen te verbieden en te verhinderen van 1970 en het Unesco-Verdrag ter bescherming van cultureel en natuurlijk werelderfgoed van 1972, waarbij zij hen herinnert aan hun plicht te garanderen dat cultureel erfgoed wordt beschermd;
- K. overwegende dat officiële bronnen op 7 maart 2015 hebben bericht dat een groot aantal

standbeelden en maskers dat zich bevond in de oude stad Hatra (Irak), die is opgenomen in de Unesco-lijst van werelderfgoed, is vernield door terroristen van ISIS/Da'esh die gewapend waren met zware hamers en kalasjnikovs;

- L. overwegende dat de campagne van ISIS/Da'esh voor de opzettelijke vernieling van cultureel erfgoed, een van de kernelementen van haar terroristische propaganda, door de Unesco is gedefinieerd als culturele zuivering, die erop is gericht alle sporen uit te wissen van andere religieuze en geloofsgemeenschappen dan degene die haar eigen interpretatie van de islam volgen, met een combinatie van opzettelijke aanvallen tegen de fysieke en tastbare plaatsen waar deze gemeenschappen hun geloof belijden en hun monumenten en scholen hebben, en tegen abstracte cultuuruitingen zoals gewoontes, tradities en geloofsovertuigingen;
- M. overwegende dat ISIS/Da'esh eind 2014 de befaamde middeleeuwse stad Tal Afar (Irak) heeft gebombardeerd en dat er, naast de zichtbare schade van het metselwerk van de vestiging die gedocumenteerd is aan de hand van fotografische opnamen, in dezelfde ruïnes illegale opgravingen aan de gang zouden zijn;
- N. overwegende dat ISIS/Da'esh illegale opgravingen uitvoert in andere bezette gebieden en dat culturele voorwerpen, waarvan sommige afkomstig zijn van werelderfgoedsites, illegaal worden verhandeld in Europa, omdat ISIS/Da'esh wordt bijgestaan door netwerken van de georganiseerd misdad die de voorwerpen in kwestie smokkelen, om ze op diverse Europese markten wit te wassen;
- O. overwegende dat de bestaande nationale en internationale mechanismen niet behoorlijk uitgerust zijn of ondersteund worden voor de aanpak van de illegale handel in cultuurgoederen, die momenteel de op twee na significantste illegale handel is, na drugs en wapens;
- P. overwegende dat sommige acties ter vernieling van cultureel erfgoed onder bepaalde omstandigheden beschouwd zijn als misdaden tegen de menselijkheid en dat zij, met name wanneer zij gericht zijn tegen leden van een religieuze of etnische minderheid, gelijkgesteld kunnen worden aan het misdrijf van vervolging, als bedoeld in artikel 7, lid 1, letter h) van het Statuut van het Internationaal Strafhof;
- Q. overwegende dat, ondanks de goedkeuring door de Raad van twee verordeningen, namelijk Verordening (EG) Nr. 1210/2003 over Irak en Verordening (EU) Nr. 1332/2013 over Syrië, waarmee een verbod is ingesteld op de import van cultuurgoederen uit de twee landen, een groot aantal Syrische en Iraakse cultuurgoederen is gestolen en nog steeds illegaal wordt verhandeld in Europa;
- R. overwegende dat de vernieling van deze symbolen van gedeelde cultuur, geschiedenis en traditie kan leiden tot aanslepende rancune en wrok tussen de partijen, met als gevolg het fenomeen van damnatio memoriae;
- S. overwegende dat in oktober 2012 met een resolutie van de Raad een informeel netwerk is gecreëerd van wetshandhavingsautoriteiten en experts op het gebied van cultuurgoederen (EU-Cultnet), dat als hoofddoel heeft de informatie-uitwisseling met betrekking tot de preventie van illegale handel in cultuurgoederen te verbeteren en

informatie te identificeren te delen over criminele netwerken die ervan worden verdacht bij de illegale handel betrokken te zijn;

- T. overwegende dat passende restauratieactiviteiten voor het cultureel erfgoed dat is beschadigd, naast de bescherming van het cultureel erfgoed dat onaangeroerd is gebleven, strategische gevolgen hebben die een cruciale rol spelen voor de sociale cohesie, het toekomstige herstel en de verzoening tussen de gemeenschappen in kwestie;
 - U. overwegende dat duurzame vrede en stabiliteit, en bijgevolg een behoorlijke bescherming van het cultureel erfgoed, in de regio's die door ISIS/Da'esh worden getroffen of bedreigd, nauw verband houden met een volledige eerbiediging van diversiteit en het garanderen van toegang tot onderwijs voor iedereen en van fundamentele sociaaleconomische omstandigheden, met volledige naleving van het internationale recht op het gebied van mensenrechten;
 - V. overwegende dat de EU heeft voorgesteld 1 miljard EUR uit de EU-begroting te besteden aan een hulppakket, om te zorgen voor een substantiële collectieve respons met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de regionale strategie van de EU voor Syrië en Irak, alsmede op de dreiging van ISIS/Da'esh;
1. veroordeelt krachtig de opzettelijke vernieling van culturele, archeologische en religieuze plaatsen en voorwerpen in Syrië, Irak en alle andere gebieden waartegen terroristische acties zijn gericht;
 2. benadrukt het feit dat de opzettelijke vernieling van cultureel erfgoed door ISIS/Da'esh uitdrukkelijk is bedoeld om de gemeenschappelijke geschiedenis van de gebieden die door deze terroristische organisatie worden getroffen of bedreigd, uit te wissen en dat zij voorts de decennialange vreedzame co-existentie van diverse gemeenschappen ondermijnt;
 3. herinnert eraan dat de illegale verhandeling van cultuurgoederen die zijn verworven door plundering, een van de belangrijkste financieringsbronnen van ISIS/Da'esh is, die zorgt voor een versterking van haar operationele capaciteit om terroristische aanvallen te organiseren en uit te voeren;
 4. onderstreept het feit dat dergelijke acties ter vernieling van culturele, religieuze en historische monumenten en voorwerpen en de illegale verhandeling van cultuurgoederen niet nieuw zijn, niet alleen verband houden met ISIS/Da'esh en niet alleen plaatsvinden in Irak en Syrië en dat volgens de Unesco “cultureel erfgoed een belangrijke component is van de culturele identiteit van gemeenschappen, groepen en individuen, en van sociale cohesie, en dat de opzettelijke vernieling ervan negatieve gevolgen heeft voor de menselijke waardigheid en de mensenrechten”;
 5. herinnert eraan dat sinds het begin van de Syrische burger oorlog, de Syrische autoriteiten, het Vrije Syrische Leger (Free Syrian Army, FSA) en alle andere bij het conflict betrokken groepen rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor de vernieling van culturele eigendommen, hetgeen blijkt uit het UNOSAT-rapport over de schade aan cultureelerfgoed sites in Syrië, waarin de voortdurende grootschalige vernieling en

beschadiging van cultureelerfgoedsites wordt gedocumenteerd;

6. verzoekt de lidstaten alle resoluties van de VN-Veiligheidsraad hierover volledig na te leven, met name door alle passende maatregelen te nemen om grensoverschrijdende handel in illegaal verwijderde culturele voorwerpen van archeologisch, cultureel, historisch en religieus belang te verbieden, en vraagt dat deze worden terugbezorgd aan de landen waar zij thuishoren;
7. verzoekt de lidstaten en de EU in de door ISIS/Da'esh getroffen of bedreigde regio's te zorgen voor een verbetering van de capaciteitsopbouw, overeenkomstig de resoluties van de VN-Veiligheidsraad, met name wat grenscontroles en veiligheidsbeheer betreft, met inbegrip van de detectie van wapens en explosievensporen;
8. is ervan overtuigd dat de illegale handel in en de smokkel van cultuurgoederen, als deze niet adequaat worden aangepakt, op concrete wijze de effectieve tenuitvoerlegging in gevaar kunnen brengen van de EU-strategie voor de regio en van alle verwante maatregelen van andere internationale en regionale partners die erop zijn gericht om zo spoedig mogelijk duurzame vrede, stabiliteit en veiligheid tot stand te brengen in alle door ISIS/Da'esh getroffen of bedreigde regio's;
9. verzoekt de Commissie en de lidstaten betere regionale samenwerking te bevorderen en tegelijk de inspanningen van de internationale gemeenschap aan te vullen op het gebied van de strijd tegen terroristische activiteiten met betrekking tot de opzettelijke vernieling van cultureel erfgoed, om overloopeffecten in de buurlanden van ISIS/Da'esh te voorkomen;
10. verzoekt de lidstaten effectiever gebruik te maken van de specifieke databank van Interpol voor gestolen kunstwerken en samen te werken met de speciale afdeling van Interpol die zich bezighoudt met de strijd tegen de illegale handel in cultuurgoederen;
11. verzoekt de Europese Raad de Europolafdelingen te versterken die zich bezighouden met het ondersteunen van de lopende onderzoeken en de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de illegale handel in culturele eigendom, waarvan de acties vallen onder de horizontale EU-initiatieven waarin is voorzien in Kaderbesluit 2008/841/JBZ ter bestrijding van georganiseerde criminaliteit;
12. moedigt de Commissie aan tot de instelling van een gecoördineerde aanpak voor de bestrijding van de illegale handel in cultuurgoederen, in nauwe samenwerking met de Unesco en andere internationale organisaties als de ICOM (International Council of Museums), het International Committee of the Blue Shields (ICBS) van de ICOM, de International Council of Archives (ICA), Interpol en de World Customs Organization (WCO);
13. verzoekt de EU de nodige stappen te ondernemen, in samenwerking met de Unesco en het Internationaal Strafhof, om de categorie binnen het internationale recht van misdaden tegen de menselijkheid uit te breiden naar daden die bedoeld zijn voor de opzettelijke vernieling van het culturele erfgoed van de mensheid op grote schaal;
14. vraagt dat de EU voortgaat met het documenteren van oorlogsmisdaden en misdaden

- tegen de menselijkheid, inclusief de opzettelijke vernieling van cultureel erfgoed, ter ondersteuning van een mogelijke toekomstige strafrechtelijke aansprakelijkstelling;
15. moedigt eerlijke strafrechtelijke onderzoeken en gerechtelijke samenwerking aan, om alle groepen te identificeren die verantwoordelijk zijn voor illegale handel in cultuurgoederen en de beschadiging of vernieling van cultureel erfgoed dat toebehoort aan de hele mensheid in Syrië, Irak en de ruimere gebieden in het Midden-Oosten en Noord-Afrika;
 16. verzoekt de EU, de lidstaten en de internationale gemeenschap als geheel, inclusief de regionale partners in het Midden-Oosten, de geschiktste strategieën voor de verbetering van de kwetsbaarste culturele eigendommen te coördineren en te richten;
 17. benadrukt het feit dat er dringend behoefte is aan een versterking van de initiatieven die erop zijn gericht de kanalen voor de levering van wapens te verstoren, alle financieringsbronnen te identificeren en stop te zetten en het criminele gebruik van onlinepropaganda ter ondersteuning van terroristische organisaties, inclusief ISIS/Da'esh, te voorkomen;
 18. onderstreept dat volledige eerbiediging van het internationale recht, de mensenrechten en de rechtstaat belangrijk is om de situatie in de regio's die door ISIS/Da'esh worden getroffen of bedreigd, te stabiliseren; is van mening dat het gebruik van geweld geen oplossing is voor de terroristische dreiging;
 19. is er sterk van overtuigd dat inclusieve en gemeenschapsgerichte politieke oplossingen die gericht zijn op de uitroeiing van armoede en sociale ongelijkheden, toegang tot onderwijs voor iedereen en de facilitering van wederzijds begrip, een belangrijke rol spelen voor elke Europese of internationale strategie die wordt gevolgd om te zorgen voor duurzame vrede en stabiliteit in de regio's in kwestie, met behoud van het multi-etnische, multireligieuze en multiconfessionele karakter van de maatschappijen in kwestie;
 20. verzoekt de EU haar financiële belangen in verband met het hulppakket voor Syrië en Irak van 1 miljard EUR te beschermen en alle nodige maatregelen te nemen om alle vormen van fraude, onregelmatigheid of corruptie te voorkomen, met name door controles vooraf en achteraf van de aard en de consistentie van de uitgaven en van de desbetreffende documentatie en informatie;
 21. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Europese Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten, de secretaris-generaal van de VN, de Algemene Vergadering van de VN, de directeur-generaal van de Unesco, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Nationale Coalitie van Syrië en de regering en het parlement van Irak.